

Få mere ud af græsmarken

Man kan hente 10-20 procent merudbytte i slætmarken, hvis man bruger faste kørespor til høst og gylleudlægning. Det er ganske enkelt, lyder det fra både ekspert og landmand

FASTE KØRESPOR

AF KAREN MUNK NIELSEN

Hvem kunne ikke tænke sig at høste 15 procent mere uden den store indsats? I økologiske kløvergræsmarker til slæt er det faktisk muligt. Følger man de samme spor i marken sæsonen igennem, peger alle undersøgelser og praktiske erfaringer på, at man kan øge udbyttet i denne størrelsesorden.

Når det er særligt enkelt i græs,

skyldes det, at græsset etableres som normalt med den såmaskine, man nu råder over. Sporene etableres ved første slæt. Sporelægning med gps øger selvfølgelig præcisionen og gør det muligt at genfinde samme spor næste år, men den helt lavpraktiske metode er blot at genfinde sporene fra første slæt med det blotte øje. Det er ofte muligt.

Særlig stor effekt for økologer

Økologer har særlig stor gevinst af metoden, forklarer ekspert i kontrolleret trafik, Hans Henrik Pedersen, CTF Europe:

- I robuste arter som rajgræs og med kunstgødning ser man ikke stor effekt, men lige så snart, der er kløver i blandingerne, giver det udslag. Kløver er meget følsom for færdsel, og økologerne er helt afhængige af en god kløverbestand.

Hans Henrik Pedersen forklarer,

at der er mindst effekt af metoden i første slæt. Den kommer i de efterfølgende slæt og skyldes naturligt nok den forudgående færdsel. Følger man faste spor, ødelægges man mindre af kløveren og høster dermed mere og bedre kvalitet i de senere slæt.

Du kan stadig nå det

Selv om vi er tæt på første slæt, er det ikke for sent at beslutte sig for faste kørespor i år.

- I praksis foregår det ved, at man har gps på riven, så man får lagt græsset sammen de rigtige steder, for eksempel med 12 meters afstand. En del maskinstationer har efterhånden snitte- og opsamlingsudstyr til faste kørespor. Det samme gælder gyllevogne, siger Hans Henrik Pedersen, som dog også oplever maskinstationer, der ikke for alvor har fået hul på opgaven.

Han opfordrer derfor landmændene til at efterspørge ydelsen i højere grad.

- Det er landmandens marker, så det er landmanden, der bestemmer, hvad der skal ske i dem, konstaterer han.

Udfører man græshøst med egne maskiner kræver det ofte tilpasninger eller ombygning. Den rigtig tunge og dermed skadelige trafik foregår ved snitning og frakørsel af græs. Her er udfordringen at få opsamlervognene ind i sporet bag snitteren, med mindre man benytter en snittevogn.

Standard i Varde

Varde Maskinstation er blandt dem, der har løst dette problem. Her er græshøst i faste kørespor en standardydelse. Vognene er efterspændt snitteren og kan let kobles til og fra snitteren og de traktorer, der kører

græsset hjem, fortæller driftsleder Anker Vestergaard.

- Vi skifter vogne i forageren. Passer det dårligt, kører traktoren ud til snitteren og forlader kun sporet et kort stykke, når den kører uden om.

Ifølge Anker Vestergaard behøver det ikke blive dyrere at høste i faste kørespor end uden.

- Det tager lidt længere tid i første slæt, men til gengæld går det hurtigere i andet og tredje slæt, siger han.

Karen Munk Nielsen er kommunikationskonsulent i Økologisk Landsforening.

Artiklerne er produceret i projektet Demonstration af nye økologiske løsninger, der støttes af Promilleafgiftsfonden for Landbrug, Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikterne og Miljø- og Fødevareministeriet.



Faste kørespor og kontrolleret trafik i græsmarkerne er en vej til højere udbytte. Det er især snitter og gyllevogn, der udgør problemet i græsmarkerne.

Vandet trækker bedre fra

Mælkeproducent Jørgen Sønderby, Bjerringbro, er en af de mest erfarne økologer med hensyn til faste kørespor i græs. I samarbejde med en nabo har han investeret i det nødvendige udstyr, det vil sige gps på traktorerne samt snitter og vogne, der kører i samme spor. Der er tale om et 12 meter system, der omfatter alle kørsler undtagen tromling og pløjning.

- Min vurdering er, at vi høster mellem 10 og 20 procent ekstra. Gevinsten er størst der, hvor vi ellers ville gøre størst skade på jorden, for eksempel ved et slæt lige efter regn. Der har vi en stor fordel med de faste spor, forklarer han.

- Og et år som i år med meget nedbør, synes jeg, jeg kan se, at vandet trækker bedre væk de steder, vi ikke har kørt.

Ud over højere udbytter har omlægningen til faste spor også givet græsmarkerne længere liv.

- Vi har flere marker, der ligger i fire år, hvor vi tidligere typisk lagde dem om efter tre. Det er der også økonomi i, siger Jørgen Sønderby.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Projektet DeepFrontier byder velkommen til

Rodens Dag - gå i dybden med rødderne

Fredag d. 3. juni
Højbakkegård Alle 30
2630 Taastrup



Hvad foregår der i de dybe jordlag? Vi ved en del om, hvordan jord og planter interagerer i 0-1 meters dybde. Men foregår der noget længere nede? Kan planter hente vand og næring nede i fem meters dybde? Og kan vi udnytte planter med dybe rødder i jordbruget? Alt det kan du blive klogere på fredag d. 3. juni, når projektet DeepFrontier byder velkommen til Rodens Dag.

Program:

- Kl. 10: Første rundvisning
- Kl. 12: Frokostseminar om projektet og perspektiverne i rodforskning (inkl. sandwich)
- Kl. 13.30: Anden rundvisning

Se bl.a.:

- Fire meter høje rodtårne, hvor rodvæksten af forskellige afgrøder kan følges hele vejen ned
- DeepRootLab - markparceller, hvor rodvæksten bla. bliver fulgt gennem 6 meter lange, gennemsigtige rør
- RadiMax - et nyt stort rodscreeningsanlæg, hvor man via kameraer og en vandstressgradient følger røddernes udvikling.
- Markforsøg med rodvækst af sorter af byg og vinterhvede og deres respons på gødskning og grundvandsstand

Tilmelding nødvendig - senest 30. maj.

Tilmelding via: deepfrontier.org

Arrangementet er gratis.

Yderligere info, kontakt: camilla.mathiesen@icrofs.org
Se mere om projektet her: <http://deepfrontier.org/>

Projektpartnere: Københavns
Universitet og Aarhus Universitet.
Projektet koordineres af ICROFS og
er finansieret af VILLUM FONDEN.